

יבמות לא: (המשנה) עד לב: (ש11)

ביאורי מושגים
 איסור מוסיף - כשהאיסור החדש מוסיף איסורים נוספים על הגוף שכבר אסור, (לדוגמא אחותו שהפכה להיות אשת איש אסורה עכשיו על עוד אנשים)
 איסור כולל - כשהאיסור החדש אוסר גופים נוספים יחד עם הגוף שכבר אסור. (לדוגמא אשת איש ואחיותיה שהפכו להיות אחות אשתו - האיסור קיים לא רק על אשת האיש אלא גם על אחיותיה)

המשנה

המקרה:

שלב א': אישה נפלה לפני שני אחים לייבום,

שלב ב': אחד האחים (שנשוי כבר לאחרת) עשה מאמר באישה

שלב ג': האח שעשה מאמר מת (והפיל לייבום שתי נשים - 1. אשתו 2. זו שעשה בה מאמר)

הדין:

ת"ק: האח שנותר - חולץ לשתייהן, (מאמר מועיל חלקית)

ר"ש: האח שנותר - מייבם אחת וחולץ לשניה. (ספק האם מאמר מועיל לגמרי או לא מועיל כלל)

אם האח שעשה מאמר ביבמה גירש אותה לאחר מכן:

רבא א': רק האשה המקורית מותרת, רבא ב': אפילו בעלת המאמר מותרת

זהו דין דרבנן (מחשש שיתירו שתי נשים הבאות מבית אחד) אבל מהתורה שתיהן מותרות.

המשנה

המקרה:

שלב א': אחות אשתו נפלה לפניו לייבום (וכיוון שהיא אסורה עליו - אין בה פרשת ייבום)

שלב ב': מתה אשתו (וכעת היבמה אינה אסורה עליו משום אחות אשתו)

הדין:

כיוון שהיבמה נאסרה עליו שעה אחת - היא אסורה עליו לעולמים (גם אחרי שאשתו מתה)

הדין במשנה בל. מחודש יותר (שם נאמר דין זה גם כשיש לו אחים נוספים והיבמה לא נדחתה לגמרי מהבית)

אבל משנה זו נאמרה לפני המשנה בל. וכיוון שנשנתה לא זזה ממקומה

האם איסור חדש חל על איסור ישן

ר' שמעון

אינו חל כלל (אבל התשתית לקיומו נמצאת - ולכן כשהאיסור הישן נעלם החדש מופיע)

ר' יוסי:

רבא:

חל חלקית (לא נענש אבל נחשב שעשה שתי עברות - נפ"מ לקיבורו בין רשעים)

ר"א: במקרה רגיל ובאיסור כולל: אינו חל כלל,

באיסור מוסיף: חל לגמרי.

ר' חייא ובר קפרא נחלקו בעמוד הבא מהי דעת ר"ש באיסורים שחלים בבת אחת

בעמוד הבא נדחית שיטת ר' אבהו (באמצעות המח' של ר"ח וב"ק)

יבמות לב: (ש11) עד לג: (המשנה)

ביאורי מושגים
 שחיטה ומליקה - כשמביאים קרבן בהמה שוחטים אותו כפי ששוחטים בהמת חולין. לעומת זאת כשמקריבים קרבן עוף לא שוחטים אותו אלא מולקים אותו (במקום שחיטה בסכין מלפנים, מולקים באצבע הכהן מהעורף). חכמים דנו בשאלה האם מליקה בקרבן עוף נחשבת כמו שחיטת עוף חולין. או שהעוף אכן לא נשחט והעוף הוא אכן נבלה אלא שהתורה התירה לכהנים לאכול קרבן עוף למרות שהוא נבלה.

למסקנה לא מצאנו מקרה שבו עבר על איסור שבת מהתורה - אלא רק על איסור מוקצה דרבנן

שלושת המקרים (שבהם נחלקו ר' חייא ובר קפרא)

א. זר שעבד במקדש בשבת (ברור שחייב משום זרות - האם חייב גם על שבת)

ב. כהן טמא ובעל מום שעבד במקדש (ברור שחייב משום בעל מום - האם חייב גם על טומאה)

ג. זר שאכל חטאת עוף שנמלקה (ברור שחייב משום אכילת קודש - האם חייב גם על אכילת נבלה)

הדין

ר' חייא: חייב שניים
 בר קפרא: חייב אחד

במה נחלקו ר' חייא ובר קפרא

אפשרות א' - נדחתה:
 המח': איסור כולל - לפי ר' יוסי (לפי ר' חייא חל, לפי בר קפרא לא חל)
 אבל כולם מודים ש: איסור כולל - לפי ר"ש לא חל,

אפשרות ב' - נדחתה:
 המח': איסור בבת אחת - לפי ר' יוסי (לפי ר' חייא חל, לפי בר קפרא לא חל)
 אבל כולם מודים ש: איסור בבת אחת - לפי ר"ש לא חל, איסור כולל - לפי כולם לא חל,

אפשרות ג':
 המח': איסור בבת אחת - לפי ר"ש (לפי ר' חייא חל, לפי בר קפרא לא חל)
 אבל כולם מודים ש: לפי ר"י - איסור כולל ואיסור בבת אחת - חל, לפי ר"ש - איסור כולל - לא חל,

שיטת בר קפרא נדחתה:
 בבריתא מובאת מח' של ר"ש ור' יוסי לגבי שני המקרים הראשונים ולא לגבי המקרה השלישי.
 לפי ר' חייא מובן: שני המקרים הראשונים הם איסור כולל (שבו נחלקו ר"י ור"ש) המקרה השלישי הוא איסור בבת אחת (שבו מודה ר"ש שחל)
 אבל קשה על בר קפרא: מדוע לשיטתו (לפיה ר"ש חולק גם בבת אחת) לא הובא המקרה השלישי (של בבת אחת)?

מקור טעותו של ר' חייא (לפי בר קפרא): הוא התבלבל עם שיטת ר' יוסי - שסובר שבבת אחת חל, מקור טעותו של בר קפרא (לפי ר' חייא): הוא התבלבל עם איסור כולל - שבו סובר ר"ש שלא חל,